

Et dameblad for danske kvinder?

- kompleksitet, mangfoldighed og køn

Rikke Giselsson

Stud.mag. i Læring og Forandringsprocesser
Institut for Læring og Filosofi
Aalborg Universitet i København

Abstract

Selv den mindste hverdagspraksis er kulturelt betinget. Denne artikel gør rede for en erkendelse af kulturhomogetitens hegemoni og indflydelse i forbindelse med en så dagligdags foreteelse som læsning af et dameblad. Artiklen breder denne erkendelse ud med teoretiske begreber indenfor kulturteori med afsæt i kompleksitet, mangfoldighed og køn. Artiklen runder af med at indkredse vigtige pointer i arbejdet med at søge at udvikle et særligt blik for diversitet. Dette blik er centralt at fastholde i en beskæftigelse som agent i forandrings- og læreprocesser i et mangfoldigt samfund.

Et dameblad for danske kvinder

Jeg anser mig selv for at være et åbent og anerkendende menneske. Jeg ved, at der er mange forskellige mennesker i Danmark, at vi ikke ser ens ud, at vi ikke alle deler den samme politiske overbevisning, og at vi kommer fra noget forskelligt og dermed er præget forskelligt. Det ved jeg. Jeg blev alligevel forbløffet, da jeg for nyligt åbnede det nye nummer af et dameblad, jeg abonnerer på. Påvirket af den seneste tids beskæftigelse med faget ”læring i multikulturelle kontekster” og mangfoldighed via mit studie på Læring og forandringsprocesser, læste jeg nok bladet med lidt særlige briller. Det slog mig, at damebladet søgte at vise mig et meget homogent billede af den danske kvinde – et billede jeg i grunden ikke er overbevist om eksistensen af, og som jeg dybest set ikke kan identificere mig med. Og det slog mig, at jeg ikke i højere grad har set og reflekteret over dette før!

Denne artikel skal ikke centralisere sig om en direkte kritik af den medieskabte virkelighed. Oplevelsen og erkendelsen med damebladet ønsker jeg i denne artikel at bruge som indgangsvinkel til at udfolde perspektiver på kulturforståelse og diversitet i en kompleks verden. Udgangspunktet for artiklen er således det paradoksale i, at kvindebilledet i danske dameblade er så homogent på flere niveauer, når man nu kan være kvinde på så mange forskellige måder i Danmark.

#danskekvinderkommercialfarver

Jeg har delt min erkendelse fra damebladsoplevelsen med en lille fokusgruppe af etnisk danske kvinder, og jeg har interviewet en kulturskribent fra web-magasinet Ethniqa Magazine for at undersøge feltet fra forskellige positioner. Disse positioner understøttes i artiklen med teoretiske begreber med fokus på kompleksitet, mangfoldighed og køn. Ethniqa Magazine er et magasin, der siden 2009 med egne ord har søgt at sætte et ekstra fokus på danske kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. For nylig har de igangsat en kampagne #danskekvinderkommercialfarver, hvor de igennem sociale medier har som mission at vise præcis, hvor forskellige danske kvinder ser ud.

Den hollandske lektor ved Institut for Medier, Kultur og Medborgerskab på Amsterdams Universitet, Joke Hermes, har nogle kyndige pointer, som jeg bruger til at udlægge en art ”state of the art” i forhold til artiklens omdrejningspunkt: køn i medier.

Jeg bruger kultursociolog, ph.d. og professor på Aalborg Universitet Iben Jensens postkulturelle perspektiv på kultur og den indiske filosof Bhikhu Parekh som udgangspunkt for en identificering af den kulturforståelse, der kommer til udtryk i denne artikel. Bhikhu Parekh har nogle i denne artikels sammenhæng brugbare betragtninger til at søge at indfange en position i forhold til en kompleks kulturforståelse, som placerer sig mellem det statiske og det dynamiske.

Som ekstra perspektiv på mangfoldighedsbegrebet inddrager jeg begrebet mikroaggressioner med henvisning til Mira C. Skadegård Thorsen, ph.d.-stipendiat på Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet. Mikroaggressioner kan belyse et blik for det uformelle og ikke-tilsigtede i en diskurs, som kræver opmærksomhed i forhold til et blik for diversitet.

Som tilgang til det at anvende kategorier i forhold til at anskue grupper og individer, bruger jeg de to amerikanske forskere, doktor i interkulturel kommunikation Milton J. Bennet og doktor og ph.d. i antropologi Janet M. Bennett. Jeg bruger i denne sammenhæng isoleret blot deres distinktion mellem stereotyper og generaliseringer. I relation til det kønsorienterede udgangspunkt for denne artikels interessefelt inddrager jeg intersektionalitet, som det fremlægges af adjunkt Sune Qvotrup Jensen og professor Ann-Dorte Christensen, begge ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet. Intersektionalitet kan anskueliggøre sociale kategoriers rolle og status i samfund og kulturer præget af kompleksitet og dynamik.

Køn i medier

Joke Hermes argumenterer i ”Media Representations of Social Structure: Gender” (Hermes, 2007) for, at omendskønt der er sket en udvikling siden efterkrigstidens idealisering af husmoderen som kvindebillede, så viser og konsoliderer medierne i dag stadig nogle rigtige og mindre rigtige måder at være kønnet på. Hun fremfører, at til trods for et mere komplekst syn på køn i medierne, så tilskrives alle måder for kønnethed ikke lige værdi eller lige udlevelsesmuligheder. Det heteroseksuelle køn er for eksempel stadig overrepræsenteret.

Hermes argumenterer blandt andet for, at modstillingen maskulinitet og femininitet med tilhørende forskellige værdiparametre stadig eksisterer og opdyrkes. Det maskuline parameter er magt, det feminine er seksualitet. Tendensen til at fremhæve det maskuline som ukønnet norm for alle er dog aftagende, og maskulinitet fremstår i højere grad lige så kønnet i medierne som femininitet. Hermes underbygger dette med stigningen af fremkomsten af magasiner for mænd. Mediernes kønsfremstillinger understøtter det problem, at femininitet tilknyttet et seksualitetsparameter bliver svært at koble med for eksempel et professionalitetsparameter. Hun beskriver hvordan repræsentationer af femininitet i medier

”... point to how femininity is defined in terms of sexuality, rather than, say, professionalism. (...) the implicit message is part of a wider system of codes that is hardly beneficial to the chances for half of the population if they want to be taken seriously as anything other than a sexual being: nun or whore; virgin, mother or slut.”
(Hermes, 2007:194)

I forhold til etnicitet som tilgang til diskussionen af køn i medier eksemplificeret i dameblade, så markerer en nylig debat i danske aviser meget præcist en ”state of the art”. Avisen Metrox-

press har gennemgået syv førende danske dameblades forsider fra 2014; ikke en eneste mørk model har været på forsidebilledet. ”Et multikulturelt medie billede har lange udsigter”, konkluderes det i telegrammet fra Ritzau (Ritzau, 16.12.2014).

En kulturforståelse i en kompleks verden

Samfundet i dag er præget af kompleksitet og høj differentieringsgrad. Dette samfundssyn har konsekvenser for en kohærent kulturforståelse. Diskussionen mellem teoretiske retninger går blandt andet på, hvor meget kultur er natur, struktur eller en konstruktion.

Iben Jensen gør i ”Grundbog i kulturforståelse” (Jensen, 2013) rede for en postkulturel kulturforståelse. Hun sætter sig med denne kulturforståelse i opposition til en beskrivende kulturforståelse. Hun betegner den beskrivende kulturforståelse som essentialistisk med en forståelse af, at kultur styrer og former menneskets handlinger; kultur bliver således noget, man er. Jensen argumenterer i modsætning hertil for en kompleks kulturforståelse, hvor kultur er noget, man gør. Ifølge Jensen er det moderne samfund karakteriseret ved, at individet indgår i krydsende praksisser, som påvirker hinanden, og hvor menneskets kulturelle identitet aktualiseres. Hun tilslutter sig definitionen af kultur som en social konstruktion, der skabes i samspil mellem individet og omgivelserne. Således anskues sociale kategorier som køn, etnicitet og hudfarve heller ikke som faste, essentialistiske former, men som noget der skabes i praksis. På denne måde sætter hun begrebet om intersektionalitet i spil. Det postkulturelle perspektiv og en kompleks kulturforståelse søger at bryde med opfattelser af kultur som statiske og homogene, nationale enheder. Jensen argumenterer for, at mennesker ikke kan inddeles i nationale enheder, men at mennesket også i den forbindelse skal ses i forhold de praksisser, som det indgår i.

Bhikhu Parekh fremlægger i ”Rethinking Multiculturalism” (Parekh, 2006) nogle brugbare betragtninger i forhold til at indfange en position mellem det statiske og det komplekse og dynamiske i en kulturforståelse. Hos Jensen er denne position ikke så tydeligt beskrevet, så derfor er det brugbart at inddrage pointer fra Parekh.

Det der træder tydeligst frem hos Jensen er, at individet i høj grad kan vælge frit mellem at aktualisere praksisser i forskellige kontekster. Med Parekh vil jeg gerne søge at indkredse dette frie valg. Vigtige pointer i hans forståelse af multikulturalismen er, at kultur er et system af ”beliefs and practices” (Parekh, 2006:145), der hele tiden genfortolkes i nye kontekster. Ingen kultur er ifølge Parekh statisk eller fuldtud homogen, og ingen kultur er en passiv arv, der overføres blandt individer. Der er altid en aktiv proces for individerne i at skabe mening, redefinere, rekonstituere og kritisere. Der er altså tale om en proces af valg hos den enkelte med en høj grad af frihed. Men kultur består også af en struktur, selv om denne er løs og foranderlig. Ifølge Parekh er der grænser for friheden i positiv forstand: ”Boundaries structure our lives, give us a sense of rootedness and identity, and provide a point of reference. Even when we rebel against them, we know what we are rebelling against and why.” (Parekh, 2006:150). Han kritiserer dele af postmodernismen for at romantisere over en tilgang til kultur, hvor den enkelte som nomade flyder mellem forskellige kulturer. Han mener, individer har brug for moralske referencepunkter – og det er kultur. Nomaderne mister de moralske referencepunkter.

Parekhs betragtninger er på et filosofisk og teoretisk niveau, og det kan man kritisere ham for. Jeg vil fremhæve, at Parekh netop italesætter, at vi både er frie i og bundne til vores kultur. Dette, suppleret med Jensens postkulturelle perspektiv med fokus på kultur som praksisser, identificerer det perspektiv på kulturforståelse, som jeg ønsker at give udtryk for i denne artikel.

Mangfoldighed

Parekh argumenterer for mangfoldighed som nødvendig for en udvikling, idet mangfoldighed forstået som mødet med andre kulturer giver muligheder for "self-knowledge, self-transcendence and self-criticism" (Parekh, 2006:167). Han beskriver, at andre kulturer giver individer "det mini-arkimediske punkt", det vil sige en position, hvor de kan se sig selv udefra, og dette er et vitalt forhold for den menneskelige frihed. Han argumenterer også for, at mødet med andre kulturer påvirker en evne til at se og værdsætte den interne mangfoldighed i en kultur. Han understreger hermed igen modstanden imod et homogent syn på kultur med at påpege fatale konsekvenser for et manglende møde med mangfoldighed: Det influerer på menneskelig frihed, da homogenitet fører til stagnation.

Når jeg tager disse overvejelser med i perspektivet på mit dameblad, så understøtter dette dameblad umiddelbart ikke det vitale møde med mangfoldigheden, som Parekh fokuserer på. Faktisk er kvindebilledet i mit dameblad så homogent, at ikke engang den lille samling etnisk danske kvinder i min fokusgruppe kan identificere sig med det fremstillede billede. Det er alt for unuanceret. Der er for få, der kører motorcykel, synger i kor og tror på clairvoyance, som er noget af det, de forskellige forsamlede kvinder identificerer sig ud fra.

En kvinde påpeger, at damebladet ikke i sig selv skaber noget, men lukrerer på tendenser i samfundet, der eksisterer i forvejen. Jeg vil alligevel tilslutte mig den overbevisning, at det medieskabte kvindebillede spiller en stor og konsoliderende rolle i samfundets relation til og diskurs omkring diversitet.

Kvindebilledet vender jeg tilbage til senere i artiklen. Her vil jeg inddrage udsagn fra Hanan Chemlali, som er kulturskribent og journalist på web-magasinet *Ethniqa Magazine*. Chemlali svarer på spørgsmålet om medarbejdernes baggrund for at skrive for *Ethniqa Magazine*:

"Vi har alle sammen hver vores specifikke personlige grund, men fællesnævneren er klart følelsen af manglen på, at den helt almindelige, danske kvinde med anden etnisk baggrund end dansk har svært ved at kunne spejle sig i de livsstilsmagasiner, der er ude nu. Derfor står vi sammen om denne platform, hvor vi hylder alle typer af kvinder, uanset farve, seksualitet, religion, faglige baggrund, single, gift osv." (Hanan Chemlali)

Motivationen tager her helt klart udgangspunkt i etnicitet, og magasinet er tydeligvis udsprunget af en oplevelse af mangel på mangfoldighed i mediebildet. Det er så interessant at den forsamling af kvinder med etnisk dansk baggrund, som jeg har talt med, heller ikke kan identificere sig med kvinderne i bladet.

I den videre diskussion af mangfoldighed med Hanan Chemlali, giver hun tydeligt udtryk for mangfoldighed som en positiv ressource med følgende udtalelse: "... man komplementerer hinanden i et samfund, en virksomhed eller lignende på baggrund af ens forskelligheder. Man omfavner og respekterer, at man ikke er ens, og man ser det som en styrke, der eventuelt kan gavne ens svaghed og omvendt." Denne opfattelse lægger sig op ad Parekhs pointe om "det mini-arkimediske punkt". Hanan Chemlali og jeg taler om, hvorvidt en idé om kvotebestemmelser i damebladene kunne give mere etnisk diversitet, forstået som en art bestemmelse om, at en vis andel af billederne og indholdet i bladene skulle indeholde kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Hendes svar på dette er kontant; Hun tror ikke at kvotebestemmelser er det, der rykker. Hun mener, at diskursen først og fremmest skal ændres.

Mikroaggressioner

Diskursen eller ”måden at tale om ting” på er noget, der kan være umærkeligt og ikke-intentionelt, men som dog besidder en stor, underbyggende kraft i forhold til tendenser og holdninger i samfundet. I denne forbindelse vil jeg inddrage begrebet mikroaggressioner, som jeg har fra Mira C. Skadegård Thorsen og hendes arbejde med strukturel diskrimination (Skadegård Thorsen, 2014). I forbindelse med denne artikel vil jeg inddrage begrebet lidt isoleret fra Skadegård Thorsens øvrige arbejde.

Når jeg inddrager mikroaggressioner her, er det fordi begrebet indkredser en magtfuld del af den diskurs, som Chemlali som før nævnt gerne ser ændret. De italesætter en opmærksomhed på diskurs helt ned i mindste detalje, og disse detaljer kræver fokus, hvis diskursen skal ændres.

Mikroaggressioner er måder at tiltale andre på, som tilsigtet eller utilsigtet virker diskriminerende. De udtrykker implicit et syn på den anden som anderledes og positionerer den anden som ”ikke-normal”. Disse tiltale-måder antages af afsenderen som legitime. Skadegård Thorsens eksempler omhandler for eksempel en kvinde, som er mørk i huden, der bliver spurgt, hvor hun rigtigt kommer fra (underforstået: hun kan jo ikke være rigtigt fra Danmark, når hun er mørk) eller hvorfor en anden kvinde ikke spiser kød (underforstået: det er legitimt at spørge om private ting, når den, man spørger, er mørkere i huden og har et anderledes klingende navn) (Skadegård Thorsen, 2014). Mikroaggressioner forstås i denne artikels sammenhæng ikke kun som omhandlende etnicitet, som det er i fokus hos Skadegård Thorsen. En mikroaggression kan således også være, når en kvinde af en fremmed person (for hurtigt) bliver spurgt, hvorfor hun ikke har børn (for det normale er jo at have børn), eller når en homoseksuel, mandlig lærer-praktikant ikke bliver sendt ind til de større klasser (misforstået hensyntagen).

Køn

I udviklingen af et blik for diversitet er det nødvendigt tillige med at fokusere et overordnet syn på kultur også at beskæftige sig med synet på sociale kategorier. Udspringet for denne artikels opmærksomhedsfelt kan siges at være en oplevelse med kategorien køn, og den kategori vil jeg således opholde mig ved. I beskæftigelsen med køn som kategori vil jeg inddrage nogle perspektiver på det at tænke i grupperinger fra Janet M. Bennett og Milton J. Bennett i ”Developing intercultural sensitivity” (Bennett & Bennett, 2003). De taler om forskellen på kulturelle stereotyper og kulturelle generaliseringer. Denne definition er en lille del af deres teori omkring udvikling af interkulturel sensibilitet, og jeg tilslutter mig her kun denne del af deres teori.

Bennett og Bennet udtrykker, at der er en tendens til at undgå mærkater til grupper og sociale kategorier, fordi de bliver opfattet som determinerende for gruppens individer. De ønsker derfor at redegøre for forskellen på to arter af mærkater: stereotyper og generaliseringer.

I Bennet og Bennet’s fremstilling er stereotyper udtryk for den negativt determinerende mærkat til en gruppe. Hvorimod en generalisering er en reference til dominerende tendenser i grupper, men den er netop ikke en determinerende mærkat i forhold til det enkelte individ. ”So cultural generalizations must be applied to individuals as tentative hypothesis, open to verification” (Bennett & Bennett, 2003:151). Samtidig understreger de i deres brug af de to definitioner, at ”Because people have multilayered cultural identities, it is appropriate to use

generalizations at several levels of abstractions simultaneously” (Bennett & Bennett, 2003:151), og i øvrigt skal man bruge generaliseringer med varsomhed.

”Kategorier bruger vi til at tænke med”, står der i Iben Jensens bog med reference til antropologen Ulla Holm Fadel, ”Og det lyder jo meget uskyldigt” (Jensen, 2013:53). Med Bennett og Bennett kan disse brugbare kategorier sammenlignes med generaliseringer. Og når kategoriseringer ikke er uskyldige mere, bliver de til stereotyper. Selvom ”state of the art” i forhold til køn i medier med Joke Hermes udsiger et mere komplekst syn på kønnene, så viser mit dameblad mig i høj grad et stereotypt billede af kvindeskønnet. Ethniqa Magazine kan anskues som en mere nuanceret undersøgelse af generaliseringer omkring kvindeskønnet med ønsket om at vise, hvor forskellig man kan være som dansk kvinde med anden etnisk baggrund end dansk.

Intersektionalitet

I min kredsen om diversitet i denne artikel med udspring i et alt for homogent og stereotypt udtryk for kategorien køn i et dameblad, finder jeg det interessant at inddrage refleksioner over intersektionalitet med udgangspunkt i Sune Qvotrup Jensen og Ann-Dorte Christensens artikel ”Intersektionalitet som sociologisk begreb” (Jensen & Christensen, 2011). ”Intersektionalitetsbegrebet indebærer, at sociale differentieringsformer som køn, klasse, etnicitet og race er gensidigt konstituerende både på et identitetsmæssigt og strukturelt niveau.” (Jensen & Christensen, 2011:71). Individet vil i dette perspektiv altid tilhøre flere kategorier; man er kvinde og mor og rig. Samtidig kan et andet individ være kvinde og single og fattig. Det gensidigt konstituerende medfører, at der er tale om to forskellige måder at være kvinde på her. Og måden at være kvinde konstituerer tillige måden at være single og så videre. ”Det indebærer, at en given konfiguration af eksempelvis køn, klasse og etnicitet samlet set producerer effekter og processer, der er mere og andet end summen af enkeltdelene” (Jensen & Christensen, 2011:73).

Intersektionalitet er et begreb, der har sin oprindelse i feminismen hos sorte kvinder i USA. Jensen og Christensen fremlægger tre forskellige tilgange til intersektionalitet (Jensen & Christensen, 2011:80):

- den anti-kategoriale tilgang, som primært er funderet i poststrukturalistisk tænkning
- den intra-kategoriale tilgang
- den inter-kategoriale tilgang

Jeg ønsker i denne artikel at tilslutte mig en brug af intersektionalitet, der ikke på poststrukturalistisk vis opløser og dekonstruerer kategorierne. Jeg vil tilslutte mig tilgangene 2) og 3), der samlet og ret kort beskrevet kredser om forskelle, tværsnit og sammenligninger indenfor den enkelte kategori eller mellem kategorierne. Jeg mener, begrebet således fokuserer opmærksomheden på ikke at bruge stereotyper eller kulturhomogene betragtninger i vores brug af kategorier til ”at tænke med”.

Hanan Chemlali fra Ethniqa Magazine og de andre kvinder, jeg har talt med, kan ikke identificere sig med det billede af kvinde-kategorien, som damebladet viser. På baggrund af udredningen af begrebet intersektionalitet er det interessant, at Hanan Chemlali siger om det kvindeideal, Ethniqa Magazine søger at udtrykke: ”At der ikke findes ÉT kvindeideal. At kvinden skal elske sig selv og acceptere sig selv indefra og ud.” Kvinderne i min lille fokusgruppe siger, at damebladet positionerer kvinder 40+ som hvide, middelklassekvinder, der har børn og i øvrigt har alt for begrænsede interesser. Desuden har disse kvinder på 40+ åbenbart brug for at vide, at de er ”gode nok”, (mere!) sexede, og at livet er hårdt til tider, men man kommer

stærkere ud på den anden side. Et sådant kvindebillede kan kvinderne i fokusgruppen ikke identificere sig med.

Jeg ønsker hermed at understrege, hvordan begrebet intersektionalitet analytisk kan belyse, hvorfor ingen af kvinderne, jeg har haft kontakt til, kan se sig selv i damebladets stereotyper. Man kan udlægge det således, at damebladet fikserer en sammensætning og konstituering på tværs af kategorier i forhold til variablene køn, økonomi, alder og civilstand. Det fører til et indsnævret billede af kvinden, som taler forbi rigtig mange af virkelighedens kvinder. *Ethniqa Magazine* er i denne intersektionelle forståelse blot fikseret i forhold til én variabel, nemlig etnicitet. Det rummer en mulighed for diversitet i forhold til andre variabler, men det kan dog stadig udelukke nogle kvinder (de etnisk danske) fra at identificere sig med bladets kvindebillede.

En vigtig pointe er: Mærkater på kulturer eller kategorier beskriver aldrig fuldt ud, hvad de betegner, og de kan aldrig fuldt skildre, hvordan individer lever deres liv.

Et særligt blik for diversitet

Som afslutning på denne artikel vil jeg samle op på artiklens betragtninger omkring kompleksitet, mangfoldighed og køn. Disse betragtninger indkredser vigtige pointer i udviklingen af et særligt blik for diversitet:

Med henvisning til Hermes og den aktuelle debat i aviser har synet på køn i medier udviklet sig mod mere kompleksitet, men medierne påvirker os stadig i retning af mere eller mindre rigtige måder at gøre køn på. I damebladene dominerer det homogene billede af kvinden som først og fremmest hvid.

Med inspiration fra Jensen og Parekh er det centralt at have et heterogent og komplekst syn på kultur, hvor kultur både indeholder struktur og praksis, stabilitet og dynamik.

Med inspiration fra Parekh og Skadegård Thorsen er det centralt at se mangfoldighed som en nødvendighed, da mødet med det anderledes giver mulighed for at reflektere over sig selv og udvikle sig både på makroniveau (en kultur møder en anden kultur) og på mikroniveau (et individ møder et andet individ). Det er ligeledes vigtigt at være opmærksom på de små, utilsigtede mikroaggressioner i måden, vi taler sammen på. Diskursen skal ændres ned i mindste detalje – med mikroaggressionerne som eksempel – hvis diversitet for alvor skal være fremherskende og understrege forskellighed som en ressource.

Med inspiration fra Bennett og Bennet samt Jensen og Christensen er det centralt at have fokus på arten af brugen af kategorier, at undgå stereotyper og at anskue kategorier som for eksempel kategorien køn ”på tværs” med begrebet intersektionalitet. Intersektionalitet som analytisk begreb griber om samfundets høje differentieringsgrad, og det kan forklare, hvorfor mange kvinder har svært ved at identificere sig med kvindebilledet i de danske dameblade.

Referencer

- Bennett, J. M. & Bennett, M.J. (2003). Developing intercultural sensitivity in Landis, D., Bennett, J.M. & Bennett M.J. (eds). **The handbook of intercultural training** (3rd ed, s.147-165). Thousand Oaks, CA. Sage

Hermes, Joke (2007). Media Representations of Social Structure: Gender in Devereux, E. (ed): **Media Studies: Key Issues and Debates** (kap. 8 s. 191-210). Sage Publications Ltd.

Jensen, Iben (2013). **Grundbog i kulturforståelse** (2.udg) Frederiksberg, Samfundslitteratur

Jensen, Sune Qvotrup & Christensen, Ann-Dorte (2011). Intersektionalitet som sociologisk begreb. **DANSK SOCIOLOGI** Nr. 4/22. årg. 2011, s.71-88

Parekh, Bhikhu (2006). Understanding culture in **Rethinking multiculturalism** (2nd ed, kap. 5, s.142-178). Hampshire/New York, Palgrave Macmillan

Skadegård Thorsen, Mira (2014). Strukturel diskrimination i hverdagen in Jensen, Iben & Bilfeldt, Annette (red): **Serie om Lærings-, forandrings- og organisationsudviklingsprocesser bind 5**, København, Aalborg Universitetsforlag

Links:

Ritzau (16.12.2014): **Ekspert: Modeblade fravælger mørke modeller**. Dr.dk (sidst tilgået 22.02.2015): <http://www.dr.dk/nyheder/kultur/medier/ekspert-modeblade-fravaelger-moerke-modeller>

Ethniqa Magazine (sidst tilgået 22.02.2015): <http://ethniqamagazine.dk/>

Denne artikel er publiceret i *Reflexen* (vol. 11, nr. 1, 2016) under temaet *Kultur mødets muligheder og begrænsninger*.